

NOVI LIST

"EL NUEVO PERIODICO"

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Esqr. 316 31 — Retiro 5839

Leto I.

BUENOS AIRES, 20. JANUARJA 1934

štev. 18.

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2466

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs. LIST IZHAJA OB SOBOTAH

STRAŠNA POTRESNA KATASTROFA V INDIJI

Obširne pokrajine opustošene — Velike poplave so spremljale potres — Na tisoče mrtvih in ranjenih

Pretekli ponedeljek je bil strašen dan za obširno indijsko deželo. Zadelo jo je ena najhujših potresnih katastrof, kakor smemo soditi po dosedanjih poročilih, ki pa še niso popolna.

V prvih popoldanskih urah se je začela tresti zemlja. Sunek je sledil sunku, rušiti so se začele hiše, prebivalstva pa se je polastila nepopisna panika.

Prve vesti, ki so prihajale iz večjih obrežnih mest, so poročale o stotinah porušenihiš in o velikem številu mrtvih in ranjenih, vendar pa nihče ni slutil,

da je potres imel v notranjosti Indije tako velik obseg in tako katastrofalne posledice, kakor se je pozneje izkazalo.

Indijska vlada je poslala nad opustošene kraje letalce, da bi poročali o obsegu nesreče. Iz Kalkute javljajo, da se je tem letalcem nudila strašna slika. V ozemlju okrog Muzařarporeja, v razsežnosti od par sto kvadratnih milj, je vse opustošeno. Niti ena hiša ni ostala pokonci. Letalci so javili, da so videli na tisoče mrličev. V Patni, Jamalporeju in drugih krajih pokra-

jine Bihar je potres povzročil ogromno škodo in računajo, da je umrlo od 8 do 10 tisoč oseb.

V Moghyru, v Bengaliji, je potres zrušil skoro vse hiše. Mesto je štel 36.000 duš in nič se še ne ve, koliko se jih je rešilo.

V severnem delu biharske pokrajine je tekot potresa nastala tudi poplava. Voda je odnesla cela vasi in porušila preko 50 železniških mostov. Letalci zagotavljajo, da je prizor, ki se jim je nudil, strašen. Na tisoče človeških trupel plava na vodi poleg poginule živine.

Neki človek, ki se je rešil iz Muzařarporeja, je takole opisal, kar je sam videl:

„Ceste so bile polne mrličev in na stotine oseb je ostalo pod ruševinami. Potres je naredil velike razpoke v zemlji in iz mnogih razpok je začela vreti voda, ki je v kratkem času poplavila vse bližnje kraje. Ponekod je bila voda poldrug meter visoka. Nekatere hiše so sploh izginile pod vodo, drugim pa je videti samo strehe. Obširna pokrajina izgleda kakor ogromno jezero, posejano z malimi otoki“.

☆☆☆☆

RAZNE VESTI

Prvo smrtno obsodbo v povojnem času so te dni izvršili na Avstrijskem. Obesili so v Gradcu nekega Straussa, ker je iz maščevanja zažgal gospodarju poslopje. Predsednik republike, ki je do sedaj redno pomiloščeval one, ki so bili obsojeni na smrt, je odklonil prošnjo za izprijembo kazni v dosmrtno ječo.

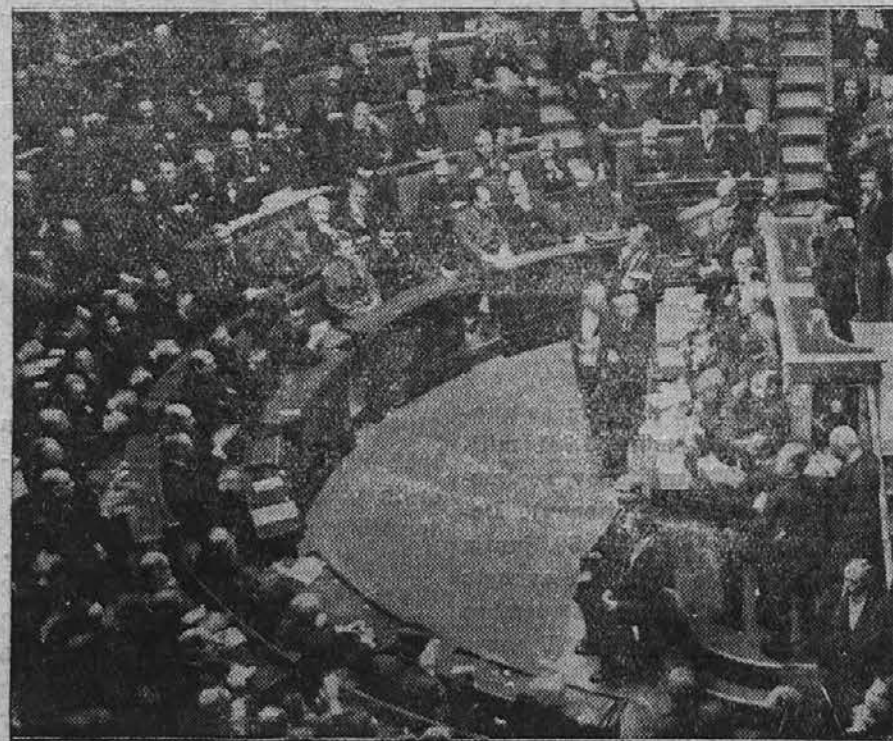
Svedska poslanska zbornica je pretekli teden začela spet zasedati. Prvo sejo je otvoril kralj, ki je v svojem govoru dejal, da bo vlada predložila načrte, ki naj popolnoma odpravijo brezposelnost. V to svrhu se bo najbrž zmanjšal tudi delovni urnik. Med raznimi zakonskimi predlogi je tudi načrt za zakon o sterilizaciji.

FRANCOSKA PONAREJEVALSKA ZADEVA

Francoski ministrski prednik je moral odgovarjati na razne interpelacije, ki so jih bili predložili poslanci glede bayonneske ponarejevalske zadeve. Seje poslanske zbornice so bile mestoma zelo burne in mnogi

preiskati in da bodo strogo kaznovani vsi oni funkcionarji, ki so se svojo soudeležbo ali pa s svojo malomarnostjo omogočili ogromne sleparije.

Zbornica je izrekla vladi zaupnico. Še pred glasovanjem

Chautempsova vlada pred parlamentom

so prerokovali, da bo vlada morala podati ostavko.

Ministrski predsednik Chautemps pa je preprečil vladno krizo s svojim odločnim zadržanjem. Naglasil je, da se bo preiskava neizprosno izvedla proti vsem, ki so bili v zvezi s Staviskim, pa naj si bi bili na še tako visokih mestih in tudi če bi bili njegovi lastni sorodniki. Obljubil je, da bo dal vse natančno

je Chautemps opozoril poslance, da obstoja nevarnost oborožene royalističnega upora, ki so ga že bili pripravili nacionalistični skrajneži, pa je zbornico pozval, naj pri presojanju Staviskijevega škandala upošteva tudi to dejstvo.

V bližini parlamenta, ki je bil močno zastražen, so se večkrat spopadli policija in demonstranti. Nekaj oseb je bilo ranjenih, mnoge pa je policija aretirala.

32-urni delovni teden namerava uvesti predsednik NRA general Johnson za vse industrije razen za avtomobilsko, kjer bodo tudi v bodoče delali povprečno po 35 ur na teden.

Tudi voditelji Fordovega podjetja izražajo prepričanje, da se bodo pričeli boljši časi in upajo celo, da se bo produkcija v njihovih tvornicah zvišala za celih 75 odstov v primeru z lanskoproizvodnjo.

Ameriški senat je odobril resolucijo, ki priporoča, naj se uvedejo visoke uvozne carine na blago, prihajajoče iz vseh onih držav, ki ne plačujejo Združenim državam svoje dolgeve.

Italijanski minister za pravosodje je zahteval od poslanske zbornice, naj izroči sodišču fašističnega poslanca Gaetana Re Davida, ki je obdolžen, da je zapravil velike vsote, namenjene za trgovsko visoko šolo v Bariju.

Mussolini je govoril v senatu o svojem zakonskem osnutku za korporacijsko uredbo države. Rekel je, da so se njegovi načrti porodili iz izkušenj, nabranih tekot poslednjih 12 let in je, seveda, razlagal, da je korporativizem edina rešitev človeštva iz današnjih stisk.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš se razgovarja s člani diplomatskega zbora v Parizu, kjer se je mudil pred nedavnim kot zastojnik Male antante

Balbov polet v Chicago je stal državo sedem milijonov in pol lir. Tako je izjavil v poslanski zbornici drž. podtajnik za zrakoplovstvo, ki je obenem povedal, da je gasolin brezplačno odstopila neka tvrdka.

Zračne zveze za prevažanje pošte v Južno Ameriko bosta skušali vpostaviti Nemčija in Italija, pa tudi Francija že delj časa proučuje to vprašanje. Dva italijanska letalca se pripravljata, da bosta 27. t. m. poletela iz Rima preko Casablanke, Natala in Rio de Janeiro v Buenos Aires Vzela bosta s sabo 500 kg pošte.

Nove zmede na Kubi

Začasni predsednik Grau de San Martín je odstopil, ker se je proti njegovi vladj pripravljala revolucija — Za novega predsednika je bil izvoljen Hevia, ki je pa tudi že podal ostavko

Polkovnik Batista je s svojimi pristaši začel snovati zaroto proti začasnemu predsedniku kubanske vlade prof. Grau de San Martín. Zbrali so se v Campo Columbia ter se začeli posvetovati, koga naj bi izbrali za Grauvega naslednika.

Ko je predsednik izvedel, kaj kujejo proti njemu, je sam poslal k zarotnikom svojega zastopnika, da izroči revolucionarnemu odboru njegovo ostavko.

Po dolgem posvetovanju so se revolucionarci zmenili, da bo novi predsednik državni tajnik za poljedelstvo Carlos Hevia, star 33 let. Hevia je sprejel, dasi je bil nekoliko obotavljjal, ker je polkovnik Batista dal razumeti, da ni nič kaj zadovoljen s Hevio, marveč da bi raje videl, da bi bili izbrali za predsednika njegovega prijatelja polkovnika Mendieta.

Ko je ljudstvo izvedelo, da je Grau de San Martín odstopil, so se začele poulične manifestacije, v katerih so pristaši dotedanje vlade glasno izpričavali svojo nejevoljo radi novih dogodkov. Prišlo je do spopadov med Batistovimi vojaki in množico, pa je bilo več ljudi ranjenih in nekaj ubitih.

Nezadovoljstvo ljudstva je skušal izrabiti politik dr. Guiteras, ki je Batista pozval, naj poda ostavko. Da bi bolj pritisnil na polkovnika, je pregovoril en del državnih nameščencev, da so začeli stavkati. Batista pa se le ni vdal in se tudi ni odvedal svojim prvotnim načrtom, da mora Mendieta biti predsednik. S pomočjo vojaštva je izvršil nov državni udar in je Hevio primoral, da je podal demisijo na predsedniško mesto.

Troje državnikov, za katere se je svet najbolj zanimal v preteklem letu

☆☆☆☆
Od leve proti desni: Predsednik Združenih držav Severne Amerike Roosevelt, ki je vzbudil pozornost sveta radi svojih prizadevanj za gospodarsko obnovo svoje domovine. Hitler, nemški diktator, čigar zahteve glede oboroževanja so vzbudile mnogo hrupa. Litvinov, ruski komisar za zunanje zadeve, ki se v letu 1933. izkazal kot spreten diplomat.

☆☆

Dr. JOSIP BOŽIČ:

Pregled narodnega gospodarstva v Jugoslaviji v tretjem tromesečju leta 1933

V Beogradu, decembra 1933

Leta 1933. je pokazalo svetovno gospodarstvo vendarle majhen napredek v primeru s stanjem prejšnjih let. Nezaposlenost je padla v vseh državah, celokupna svetovna produkcija se je povečala za približno 10 od sto. Razna znamenja kažejo, da stopa svetovna kriza v likvidaciji.

V Jugoslaviji niso sicer predznaki izboljšanja tako močni, vendar pa se opaža preokret na boljše. Brezposelnost je manjša ko leta 1932. Promet se je povečal. Na efektivnih borzih je bil promet leta 1933 dvakrat večji nego leta 1932. Trgovinska bilanca je spet aktivna. Posebno značilno je, da so državni dohodki v tretjem tromesečju 1933 narasli za dva od sto, dočim so 1931 in 1932 podali za 12 do 20 od sto.

NARODNA BANKA

Koncem septembra je bila metalna podlaga 1.905 milijonov na 4.300 milijonov denarnega obtoka in se je povečala v tretjem tromesečju za 5 milijonov. Menična posojila so znašala koncem septembra 1.901 milijon (junija 1.924 milijonov, septembra 1932 pa 2.129 milijonov). Denarni obtok, ki je znašal 30. junija 4.403 milijone, je padel 22. avgusta na 4.247, a je koncem septembra spet narasel na 4.327 milijonov. Vključ majhnemu padcu je bil denarni obtok 30. septembra 1933 vendar za približno 400 milijonov večji nego v istem času leta 1932, to pa zato, ker je prišlo precej srebrnega denarja v promet. Značilno je tudi za večjo likvidnost in za pojemajočo tezařizacijo, da so se žiro-računi za 305 milijonov povečali od julija do septembra. Vendar je promet v žiro-računih znašal v tretjem tromesečju le 11.909 milijonov, to je 26 od sto manj kot v istem razdobju lanskega leta. Blagajniški promet Narodne Banke je bil v tem tromesečju čez 600 milijonov večji kot v isti dobi lani, in je znašal 15.144 milijonov. Obrestna mera je ostala neizpremenjena: 7 in pol za eskompt menic in 9 od sto za lombardna posojila.

DENARNI TRG

se je precej popravil. Likvidnost bančnih zavodov se je povečala in zato raste vsota kreditov, katere dajejo banke. Vendar to še ne zadostuje potrebam našega gospodarstva. Čeprav se vloge še dvigajo od strani vlagateljev, pa je le položaj pri vodečih zavodih odličen. Tako izkazuje Poštna hranilnica septembra rekordno stanje hranilnih vlog in vlog na tekoče račune, stanje, ki ne izvira samo od novega štedenja, ampak tudi od tezařiranih sredstev. Tako se počasi razbija eden izmed najmočnejših faktorjev v sedanjem gospodarskem zastojju, to je tezařizacija ali neplodno hranjenje in skrivanje denarja, ki se je začelo takrat ko so bili ljudje izgubili zaupanje v denarne zavode. Denar, ki je bil skrit, se sicer sedaj vrača največ v javno-pravne ustanove, kot so Poštna hranilnica, Državna hipotekarna banka itd., a vendar se vrača in prihaja v obliki kreditov, ki jih dajejo te ustanove, spet v promet. Pri vseh denarnih zavodih so znašale hranilne vloge koncem septembra 1933. leta 9.867 milijonov.

Da poveča likvidnost denarnih zavodov (vseh je v Jugoslaviji okrog 700), je podvzel ministrski svet ce-

lo vrsto odredb, ki naj pospešijo povratek k normalnemu poslovanju teh zavodov. Za sedaj bi bilo pa prezgodaj pisati o njih, ker so bile te odredbe šele v novembru izdane.

Zanimivo je, da je porastlo število čekovnih računov pri Poštni hranilnici, od julija do septembra, od 22.585 na 22.946 in število izdanih knjižic od 238.287 na 251.420. Vloge na čekovne račune so porasle od 890 milijonov, v juniju, na 1.083 milijonov, koncem avgusta. Skupni promet v čekovnih računih je znašal v tromesečju julij-september 16 milijard in pol in je za 2 1/4 milijardi večji kot v istem tromesečju 1932. Posojila na hipoteko Državne hipotekarne banke pa so padla v tem tromesečju za 18 milijonov na 2.208 milijonov. Hranilne vloge pri isti banki so narasle od 763 na 832 milijonov. Tudi pri Privilegirani agrarni banki so padla posojila za par odstotkov.

POLJEDELSTVO

Po uradnih podatkih se je letos (1933) pridelalo v primeru z letom 1932 in s povprečnim dohodkom zadnjih petih let (1928—1932) v meterskih stotih:

	1933	1932	1928—1932
Pšenica	26.286	14.543	23.452
Ječmen	4.630	3.915	3.938
Rž	2.453	2.115	3.110
Oves	3.711	2.692	3.072

Žetev je bila torej povoljna. V primeru z letom 1932 je bilo pšenice za 80 od sto več, ječmena 18, rži 16, ovsu pa 37 od sto več.

Koruze je bilo v meterskih centih:

	1933	1932	1928—1932
Koruza	36.556	47.930	34.855

Glede cen pa je treba omeniti sledeče: Rastlinski pridelki so kazali šibko tendenco. Izjemo tvorijo fižol in suhe češplje, katerih cena je poskočila od 115.— in 3.25 v juniju na 140.— in 3.55 v septembru. Cena vina je ostala neizpremenjena na 0.95.

Dohodki kmeta so torej še vedno jako majhni. Cene vseh ostalih produktov so padle:

	Junij	September
Pšenica	211.25	103.50
Koruza	71.00	64.00
Oves	90.00	53.00
Ječmen	88.00	62.00
Seno	55.00	27.50

Cene za proizvode od živinoreje pa so kazale močnejšo tendenco:

	Junij	September
Težke svinje	7.25	7.75
Ovce	3.50	4.25
Jajca	41.00	55.00
Sirove janjčje kože	15.00	13.50

Neizpremenjene so ostale cene slanine (8.55) in volov (I. 4.25, II. 3.375).

Padle so cene sledečih pridelkov:

	Junij	September
Mast	12.00	11.50
Sirove janjčje kože	15.00	13.00
Zaklana živina	15.50	14.50

(Konek v prih. številki)

KOLIKO STANE SVETOVNA KRIZA

Ljudje, ki se pečajo s statistiko, so ugotovili, da je stala svetovna kriza do sedaj človeštvo prav toliko, kakor svetovna vojna. Pred nedavnim je statistik Bojtinski objavil zanimive in hkrati strašne podatke, ki se nanašajo na gospodarsko krizo. Pravi, da je brez ozira na človeške žrtve in uničenje materiala bilo za svetovno vojno potrošenih okoli 200 milijard dolarjev in da bo prav toliko znašala do konca leta 1933 tudi izguba zaradi svetovne gospodarske krize.

Da se ugotovi ta škoda, je treba izračunati padec proizvodnje in dela, ki ga je povzročila kriza. Po posebnem indeksu je izračunal Bojtinski absoluten padec produkcije, in sicer, če je znašala po tem indeksu produkcija v letu 1929—100, potem je znašala v letu 1930—87, v letu 1931—76, lansko leto 62 in letos se bo gibala med 65 in 70. Od leta 1930 do 1933 je padla produkcija od 188 do 200 milijard dolarjev.

V štirih letih svetovne krize je bilo brezposelnih 25 milijonov delovnih moči. To pomeni izgubo sto milijonov delovnih let. V Zedinjenih državah odgovarja eno delovno leto

vrednosti \$ 3.000, v drugih kapitalističnih državah pa vrednosti od \$ 1.000 do \$ 2.000. Vsa izguba sto milijonov delovnih let je enaka 200 milijardam dolarjev.

Da se more prav doumeti vso to izgubo, navaja omenjeni statističar nekaj primerov. Vse zlato, ki se ga je pridobilo na vsem svetu od odkritja Amerike pa do danes, je vredno 25 milijard dolarjev. Svetovna gospodarska kriza je torej veljala človeštvo osemkrat več.

Vsa produkcija premoga, olja, železa, vseh kovin, tudi srebra in zlata, vseh kemičnih sirovin je predstavljala pred vojno letno vrednost petih milijard dolarjev. Svetovna gospodarska kriza je torej požrla v štirih letih štiridesetkrat tako veliko vrednost. Vse železnice na svetu z vso svojo imovino in s postajami vred so vredne okoli 60 milijard dolarjev. Vrednost vseh pristanišč in pristaniških objektov, vseh kanalov na vsem svetu znaša okoli 25 milijard dolarjev. Če bi kaka svetovna katastrofa uničila vse železnice, vsa pristanišča in vse kanale z vsemi ladjami, vagoni in lokomotivami, bi bila škoda le polovico tako visoka, kakor je škoda, ki jo je povzročila gospodarska kriza.

Vrednost vsega blaga, ki je bilo predmet svetovne trgovine, je znašala leta 1929 okoli 30 milijard dolarjev; če bi recimo požar uničil vse to blago, bi znašala škoda le eno sedmino od škode, ki jo je povzročila svetovna gospodarska kriza.

In če se vprašamo sedaj: Kdo je kriv temu, da je človeška družba utrpela in še trpi tako ogromno izgubo, se ne more reči prav nič drugega kakor to, da je gospodarstvo tekle po napačnih tračnicah in po potrebah egoističnih mogotcev. Zato je nastal ta kaos in te ogromne izgube na škodo človeštva in družbe.

Kralj avtomobilov Henry Ford posluša, v družinskem krogu, svojo srečo na "tomboli"

Clínica Médica "SLAVIS"

Ravnatelj: Dr. D. CALDARELLI

Upraviteljica: bolgarska rojakinja dra. Radka Ivanović

Vestno zdravljenje notranjih, želodčnih, živčnih, srčnih in vseh spolnih bolezni

Posebna sprejemna soba in poseben ambulatořij za ženske, ki jih zaupno zdravijo zdravnice, specializirane v vseh ženskih boleznih.

Govorimo jugoslovanske jezike in sprejemamo od 10. — 12. ure ter od 3. — 7. popoldne

ZMERNE CENE

SAN MARTIN 522, II. nadstropje

U. T. 31 Retiro — 1619

Beleške

„Mattino“ ni mogel prebaviti našega tretjega odgovora na njegove zaletavščine. Prevoda ni več objavil. In je razumljivo, da ga ni. Skušal pa se je rešiti iz stiske na ta način, da je svojim bralcem natvezal, da se je Novi list hudo ustrašil njegovih novoletnih „argumentov“. V upanju, da mu bodo bolj verjeli, je v svojem članičiču od II. t. m. proglasil naše glasilo k. o. (knock out) in navedel še celo vrsto boksarskih izrazov.

Mi mu te otroške igre nikakor noemo kvariti. Saj mu jo je dovolil skvaril urednik italijanskega tednika „La Nuova Patria“, ki je v zvezi s polemiko med „Mattinom“ in nami pisal, med drugim:

„Ko bi ne bili prepričani o nesposobnosti mladega Intagliette, bi celo sumili, da se je samo delal kakor da polemizira, ker si je morda hotel osvojiti simpatije jugoslovanskega poslaništva v Argentiniji“...

Ta teden smo pa res imeli pa-sje dneve. Živo srebro v toplomeru raste in raste... Sapice prav nobene. Zato ni čudno, če še nikoli nisem zavidal onih bogatinov, ki se hladijo v Mar del Plata, tako, kakor vprav te dni. Človek gleda v nebo, pa ga ni oblaka.

In mož po radiu večer za večerom napoveduje: „Tiempo bueno, temperatura en ascenso“.

V četrtek smo imeli že 36 „y pico“ stopenj Celsija. Čas bi že bil, da bi se mož od radia premislil in napovedal vihar.

V „Slovencu“ od 3. pr. m. čitamo v članku „Naši izseljenci“, med drugim:

„Posebno hudo je v Argentiniji. Dosedaj naši Slovenci niso imeli svojega duhovnika. Zato so bili versko in organizatorično skrajno zanemarjeni. Letos spomladi se jih je usmilil g. Josip Kastelic, bivši izseljeniški misijonar v Franciji, in je odšel tja z velikanskimi osebnimi žrtvami. Tja so prišle tudi slovenske šolske sestre, Argentinski dobrotniki so jim ponudili za začetek več posestev, hiš in farm, kjer bi se lahko naselile. Počasi bi začele skrbeti tudi za versko in narodno vzgojo med našimi ljudmi. Vse je bilo lepo napeljeno. Toda našli so se tudi tu verski odpadniki, ki so se uprli kakor duhovniku, tako tudi prihodu sestri. Začeli so denuncirati sestri in duhovnika ter jim podtikati namene, katerih nikdar niso imeli. In tako so nastale velike zapreke za izselitev slovenskih šolskih sester v Argentinijo. Poslaništvo v Buenos Airesu, ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je moralno posredovati, da so vendar, s težavo, dobile vizum.“

UKREP PROTI SODNIKU GERGOLETU

Iz Trsta poročajo, da je bil sodnik Andrej Gergolet iz doberdobskega sodnega okraja izključen iz fašistične stranke, ker da je nekatere župnike nagovarjal, naj bi v cerkvah rabil slovenski jezik na mesto italijanskega. Gergoletu bodo najbrž konfinirali.

**NAROČITE SE NA
"Novi list"**

ARGENTINSKE VESTI

ŠE O POPLAVAH V MENDOZI

O vzrokih katastrofalne poplave v mendoškem okraju je sedaj znano, da jo je povzročil velik plaz leda. snega in kamenja, ki se je bil vsul prejšnjo sredo z visokega gorovja na kraj, kjer se reka Tupungato izliva v reko Mendozo. Voda je zastažala, dokler se je ni nabralo toliko, da je obvladala oviro, ki se je upirala njenemu toku. Tedaj je pa ogromen val začel drveti po mendoški strugi ter uničevati, kar je našel na poti.

Škodo, ki jo je povzročila poplava, cenijo na približno 20 milijonov pesov. Našli so do sedaj 23 trupel utopljenec, domnevajo pa, da je človeških žrtev še več.

V soboto so prispela v Buenos Aires poročila o novih poplavah v južnem delu mendoške pokrajine, kjer je reka Diamante prestopila bregove. V 25 de Mayo je voda deloma porušila neki hotel in je neka mladoletna deklica pri tem izgubila življenje; v San Rafaelu so se zrušila nekatera poslopja in v Sotu je voda poškodovala tamošnje elektrarno.

Pokrajinski parlament je že odobril izreden izdatek v znesku od 300.000 pesov za poplavlence ob Mendozi, 100.000 pa za one ob reki Diamante.

Spor med cantonijevci

Nesporazumljenja, ki so se bila pojavila v poslednjih mesecih med tako zvanimi blokisti, pristaši guvernerja Cantonija, v pokrajini San Juan, so se v zadnjem času tako poostrila, da je baje razkol neizogiben.

Izgnani radikali

Prevozna ladja vojnemornarice „Pampa“ je odplula preteklo soboto proti Evropi. Odpeljala je dvajset radikalnih voditeljev, ki so bili

aretirani tekom poslednje vstaje v pokrajini Santa Fe in ki so raje izbrali izgnanstvo, nego da bi se pustili konfinirati v Argentini. Med temi „izletniki“, namenjenimi v Evropo, je tudi bivši državni predsednik Alvear.

Istega dne je pa ladja „Chaco“ odplula proti jugu z onimi aretiranimi radikali, ki niso hoteli zapustiti dežele. Precejšnje število njihovih tovarišev pa čaka še na otoku Martin Garcia na vladne ukrepe v njihovem pogledu.

Prihodnje volitve v Buenos Airesu

Te dni je vlada objavila dekret, s katerim se razpisujejo volitve za delno obnovo kongresa in občinskega mestnega sveta. Volitve se bodo vršile 4. marca in bo na njih izbranih 17 poslancev ter 15 občinskih svetovalcev.

Notranje ministrstvo je objavilo poročilo, v katerem pravi, da je bilo 10. januarja t. l. vpisanih v volilne sezname v vsej republiki 2.431.540 volilcev, to je 271.587 volilcev več nego leta 1931, ko so se vršile poslednje volitve. V glavnem mestu sta 432.802 volilna upravičenca.

Bivši radikalski guverner v pokrajini Santa Fe dr. Menchaca je objavil manifest, v katerem poziva radikale, naj se udeležijo bodočih volitev, ker bo zopetna abstinenca samo škodila ugledu in moči radikalske stranke, pa bo tudi ovirala povratek države v normalne razmere.

Trgovinska pogodba med

Argentinijo in Belgijo

V torek zvečer je bila v Buenos Airesu podpisana argentinsko-belgijska pogodba o trgovini in o deviznem prometu. Besedilo se bo objavilo danes tu in v Bruslju obenem.

DRUŠTVENIVESTNIK

SOKOL „LA PATERNAL“

Odbor vabi vse naše rojake na sokolski piknik, ki se bo vršil na lepem prostoru ob reki La Plata v Martinezu, osem kvader od postaje Juan Anchorena. Prostor se imenuje Recreo Renunbarba.

Program je sledeči: Odhod iz društvenih prostorov, ul. Donato Alvarez 1486, točno ob 6. uri zjutraj. Prihod v Martinezu ob 7. uri in pol.

Ob 9.: Kopanje in prosta zabava; ob 10.: Orkester Sokola La Paternal bo sviral koncertne in plesne komade; ob 11.: kosilo iz popotne torbe; ob 12.: Prosta zabava in priprava za igre; ob 13.: razne tekme: tek 100 m, moški, 70 metrov, damé, 50 m, otroci; tek za smeh, v vrečah, na 50 metrov; ob 15.: mate ter prosta zabava s plesom; ob 17. in pol: pohod v vodo; ob 19.: priprave za odhod.

Opozorjamo vse člane in članice ter prijatelje, naj se javijo v društvenih prostorih vsaj tri dni pred piknikom, da bomo vedeli za število udeležencev in koliko vozil treba najeti. Cena za vožnjo s kamijonom in za vstop na letoviški prostor je \$ 1.20 na osebo; otroci ne plačajo. Oni, ki se pripeljejo z vlakom, bodo plačali samo \$ 0.50 vstopnine.

Vabimo na obilno udeležbo ter pozdravljamo s sokolskim: Zdravo!

*

Dne 4. februarja se bo vršil v društvenih prostorih letni občni zbor Opozorjamo vse člane in članice, naj poravnajo čim prej naročnine, kajti oni, ki so s članarino zaostali več ko tri mesece, nimajo pravico voliti na občnem zboru. Odbor.

D. K. D. LJUDSKI ODER

Gmotni uspeh poslednje društvene prireditve, ki se je vršila na Silvestrov večer, je bil sledeči: Dohodki \$ 1047.05, izdatki \$ 345.05, pa je torej znašal čisti dobiček \$ 702.00.

Društvo Ljudski oder se ob tej priliki zahvaljuje vsem, ki so se udeležili omenjene prireditve ter s tem prispevali k vzajemnosti med slovenskim delavstvom v Buenos Airesu.

Odbor poziva slovenske delavce in delavke, naj se vpišejo v društvo in velja ta poziv tudi za one bivše člane, ki so svoj čas izstopili radi osebnih zadev in radi nesporazumljenj, ki so jih povzročili tudi nekateri „prejšnji voditelji Ljudskega odra, ki so gojili zdražbo in sovražstvo med člani“. Sedanje vodstvo zatrjuje, da si je nadelo nalogo popraviti vse krivice in nedostatke.

CAL-CHAQUI

LA CAL HIDRAULICA INSUPERABLE
PREFERIDA POR SUS SOBRESALIENTES CONDICIONES

CASA MATRIZ:
LA VALLE 385-91
U. T. 31 - Retiro 2005/6
BUENOS AIRES

SECCION ROSARIO:
27 DE FEBRERO 1089
U. T. 5771
ROSARIO

IZ JUGOSLOVANSKEGA PATRONATA

V preteklem tednu so bili potom patronata zaposleni naslednji izseljenci:

Petar Jerić, dnevnica, Mate Debeljkovič, kovač, Frane Rakidžija, avtoženit, Ante Mihovilčević, dnevnica, Ante in Mara Pavić kot matrimonio, Ana Schneider, kuharica, Fabjan Matošić, prist. težak, Marića Antičević, služkinja, Mihovil Petričić, Marko Vučinić, mahanika, Nikola Paić, kraj. pomočnik, Marija Gjerman, služkinja, Ante Francić, tapetnik za avtomob., Mihovil Vukmanović in Milorad Stojančić kot „frentista“.

Patronat je razdelil 105 brezplačnih kosil in 15 manjših denarnih podpor.

POIZVEDOVANJA

Tukajšnje kr. jugoslovansko poslatništvo, Buenos Aires, Calle Charcas 1705, išče naslednje osebe:

Antona Bilenca;
Ferdinanda Kocha, čigar zadnji znani naslov je bil Avellaneda, Potos 1329.
Antona Metelka iz Donjevasi, občina Raka;
Josipa Milišića, svoj čas bivačega v Limi. prov. Buenos Aires.
„J shrd shrd shrd shrd hr shrd

„Austria Presse“ je stopila v svoje tretje leto

Glasilo avstrijskih naselbin v Južni Ameriki tednik „Austria Presse“ je stopilo pretekli teden v tretje leto svojega življenja. Pod spretnim vodstvom g. Reifeldta se je v kratkem času razvilo v dober in ugleden list, ki si z uspehom prizadeva, da ohrani in okrepi stike med avstrijskimi izseljenci, živčimi v tem delu sveta, in njihovo domovino. Čestitamo, pa želimo kolegu vedno lepših uspehov!

IZKUŠENA SLOV. BABICA

diplomirana v Pragi in Bs. Airesu ter specializirana za vse ženske bolezni. Deluje že 25 let, bivša babica v bolnišnici J. Fernández
Filomena Beneš Bilek
Calle Lima 1217, 3 kvadre od Plaza Constitución — U. T. 23 (B. Ord.) 3389

Instituto Médico Moderno

Ta zavod je edini v Buenos Airesu, ki ne razpolaga samo z najmodernejšimi napravami za zdravljenje bolnikov, marveč jih tudi pregleda z X-zarki ter jim analizira kri in seč

KAPAVICA — z vsemi njenimi komplikacijami: Hitro in sigurno zdravljenje potom elektrolize.

SIFILIS — 606-914. Periodične Wassermannove analize

KOŽNE BOLEZNI — Zdravljenje ekzema in sraba

REVMATIZEM — Zdravljenje po najnovejših načinih z injekcijami in z žarki

ZENSKÉ BOLEZNI — Tok, nerednosti pri čiščenju. Bolnice sprejemamo v posebnem oddelku.

GRLO — NOS — UŠESA

PREGLED: 2 PESA

V tej ceni so vključena tudi zdravila in analize

SPREJEMAMO

od 10. do 12. in od 14. do 21.

Ob nedeljah in praznikih pa samo od 10. do 12.

347 - SUIPACHA - 347

NIKOLI NI PREPOZNO!

SPOMNITE SE SVOJCEV V DOMAČIH KRAJIH, ČE SE JIH ŽE NISTE ZA PRAZNIKE!

Brez dovoljenja kontrolne komisije lahko pošljete denar v Jugoslavijo, Italijo in druge evropske države. Pet-odstotna pristojbina, ki ste jo morali plačevati na svoja nakazila, je odpravljena.

Obrnite se na naš Jugoslovanski oddelek, ki bo Vaše nakazilo izvršil točno, hitro in po najbolj ugodnem tečaju.

Prepričajte se sami! Nič Vas ne stane vprašati nas za pojasnila, ki Vam jih bomo dali prav radé volje.

Banco de las Américas
BUENOS AIRES SAN MARTIN 429

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

21. januar — tretja nedelja po Razglašenju — spomin svete device in mučenice Neže, Agneze, patrona paternalske župnije. Ob desetih dopoldne slovesna sveta maša z asistenco. Popoldne ob štirih slovenske litanije. Ob polsedmih zvečer slovesna procesija.

22. januar — ponedeljek — spomin svetih mučencev Vincencija in Anastazija, ki sta bila na Španskem do smrti mučena zaradi stanovne vere v Kristusa.

23. januar — torek — spomin svete katehumene Emerencijane, tovarišice in prijateljice svete Neže, Agneze, ki je bila radi ljubezni do Kristusa na Nežinem grobu s kamenjem do smrti pobit.

24. januar — sredo — spomin svetega Timoteja, učenca apostola Pavla in škofa v Efezu, ki je bil iz sovražstva do Kristusa s kamenjem do smrti pobit.

25. januar — četrtek — spomin izpreobrnjenja apostola Pavla, ki je na poti v Damask iz preganjalca kristjanov na čudežen način in skor siloma postal njihov zagovornik in apostol.

26. januar — petek — spomin svetega mučenca Polikarpa, znamenitega škofa in cerkvenega pisatelja.

27. januar — sobota — spomin najimenitnejšega cerkvenega govornika in cerkvenega učenika, cariograjskega patrijarha Janeza Zlatoustta (Hrizostoma).

28. januar — prva predpostna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

„La Bayoneta“

nakupuje in prodaja obleke, nove in od druge roke, po zelo ugodnih cenah. Vsakovrstne potreščine za kamp in potovanja. Priporoča se

LEON CORTES

25. de Mayo 562 - Buenos Aires

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

ZIMA

V drugi polovici decembra je bila huda zima, posebno v Bosni, Hercegovini in v nekaterih krajih Dalmacije. Med vrbasko in primorsko banovino je bil več dni popolnoma ustavljen promet, ker je visok zneg zamel ceste. Mraz je bil tako hud, da so mnoge reke zamrzile. V Šibeniku so imeli zimo, kakršna se le redkokdaj pojavi. Ulice so se pokrile z ledeno skorjo in je bilo radi tega mnogo nezgod. Toplomer je kazal 20. decembra šest stopenj pod ničlo in mraz je bilo še bolj občutiti zato, ker je pihala močna burja.

PRIPRAVE ZA OSNOVANJE JUGOSL. SOCIALISTIČNE STRANKE

V Beogradu so se že v decembru pričele priprave za sklicanje kongresa, s katerim se bodo postavili temelji za osnovanje Jugoslovanske socialistične stranke. Te priprave vodita, v prvi vrsti, dr. Živko Topalović, glavni tajnik delavskih zbornic, in Bogdan Krekić, tajnik beograjske delavske zbornice. Listom sta izjavila, da sedanji zakon o združenjih nikakor ne ovira ustanovitve socialistične stranke, ker je ta zakon usmerjen samo proti plemenskim in verskim strankam in organizacijam, jugoslovanski socialisti pa so bili vedno proti zgolj plemenskim in verskim frontam.

GORIŠKI ŽUPNIK DAVID

DOKTORIČ OPROŠČEN

Našim goričanom dobro znani župnik David Doktorič, ki živi sedaj v Jugoslaviji, se je moral pred ljubljanskim okrožnim sodiščem zagovarjati radi čl. 4 zakona o zaščiti države. Obtožnica ga je dolžila, da je 23. julija pr. l. v Radomljah dejal učenu Mihi Jermanu, naj vzame sokolski znak iz gumbnice, ker da je zabranjeno nositi ga v cerkvi. Obtoženec je priznal, da je rekel inkriminirane besede, a da s tem ni nameraval izzvati nerazpoloženja napram Sokolu kraljevine Jugoslavije. V svojo obrambo je g. Doktorič dejal, da ni bil nikoli proti Sokolu kot državni ustanovi in da je star narodni delavec, ki so ga Italijani izgnali iz Gorice, kjer je bil delj časa tudi tajnik pok. nadškofa Sedeja. Sodišče ga je oprostilo.

KOKAINSKA AFERA

V Mariboru so aretirali nekega avstrijskega državljanca, ki je tihotapil čez mejo kokain.

Prodajal ga je artistinjam in nekaterim zasebnikom, in sicer dva grama strupenega praška za 50 Din. Pri tem pa se je še izkazalo, po kemični analizi, da je bil krepko pomešan z jedilno sodo ter se je nahajalo v mešanici jedva 30 odstotkov kokaina. Večjo količino tega pomešanega kokaina in 6000 komadov vžigalnih kamenčkov je policija zaplenila.

SLUŠATELJI LJUBLJANSKE UNIVERZE

Glasom uradnih podatkov se je vpisalo na ljubljansko univerzo za zimski semester 1933/34 1945 slušateljev, dočim jih je bilo lani vpisanih 1782. Največ jih je na pravni fakulteti, namreč 605, od katerih je 60 žensk. Na filozofski fakulteti se jih je vpisalo 473, žensk 224; na medicinski 218, žensk 45; na bogoslovni 168; na tehnični 481, med njimi 15 žensk.

SLOVENSKE UČNE KNJIGE

Ko se je bilo pričelo novo šolsko leto, so vodstva na nakaterih solah v Sloveniji zabranila uporabo slovenskih učnih knjig, pa je to izzvalo, posebno v Ljubljani, ogorčene proteste. Sedaj se je pojasnilo, da se je to zgodilo ponekod radi napačnega tolmačenja vladnih naredb, v precejšnji meri pa da so bili krivi pisatelji knjig sami, ker se niso pobrigali za ponovno odobritev svojih učbenikov ali pa ker se niso držali novega učnega programa. Pri ministrstvu prosvete je radi tega posredovala ljubljanska sekcija proforskega društva, pa je pristojni minister sedaj odredil, da se smejo rabiti v solah vse one slovenske učne knjige, ki so bile v začetku šolskega leta zabranjene, dokler se ne bodo nadomestile z boljšimi.

SMRTNA OBSODBA

Državno sodišče v Beogradu je obsodilo na smrt v kontumaciji Antona Brkana iz Tinje, v primorski banovini, jugoslovanskega podanika, ki živi sedaj v Zadru. Tekom razprave proti odsotnemu obtožencu je sodišče ugotovilo, da je Brkan iz inozemstva dostavljaval orožje in denar mnogim osebam, katere je nagovarjal, naj izvršujejo atentate.

OBDOJEN PROFESOR

V Skoplju so obsodili profesorja Popovića na 20 dni zapore, pogojno pa na eno leto ječe, ker je s pestmi natepel nekega gimnazijskega dijak. Profesor je vložil priziv, a je prizivno sodišče potrdilo prvotno obsodbo.

ZA LJUBLJANSKE SIROMAKE

Predsednik narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi je odredil, da se iz blagajne narodne skupščine nakaže 15.000 dinarjev kot božična pomoč za ljubljanske siromake. Minister brez listnice dr. Kramer se je obrnil tudi na predsednika senata dr. Tomašiča, naj bi se v to svrhu nakazala gotova vsota tudi iz senatne blagajne.

SMRTNA KOSA

Blejski župnik duh. svetnik Janez Oblak je vodil pogreb na praznik Brezmadežne. Nenadoma mu je na poti prišlo slabo. Odnegli so ga k zdravniku, ki je ugotovil smrt radi srčne kapi. Imel je sedemdeset let. Pastiroval je dolgo vrsto let na

Bledu in je bil pri ljudstvu zelo priljubljen. Radi svojega vsestranske plodonosnega delovanja je žel priznanje tudi pri višjih oblastih. Leta 1907 je bil imenovan za duhovnega svetnika, 1929, pa je bil odlikovan z redom sv. Save.

OBDOJEN IZSELJENSKI KOMISAR

Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani je bil obdojen 27 letni bivši bančni uradnik Marjan Pfeifer zaradi raznih prevar in žaljenja sodnika na osem mesecev strogega zapore in 3000 Din denarne kazni, oziroma 50 dni zapore, ter v izgubo častnih državljskih pravic za dobo treh let. Mladi Marjan je bil, kakor sodba ugotavlja, velik kavalir, ki je živel čez svoje razmere. Pred leti je šel v Ameriko, kjer je navezal stike z diplomatskimi in konzularnimi osebami.

Pred odhodom je dosegel, da so mu podpisale razne osebe menico, češ, da ima v Ameriki „bogate tete“ Vrnil se je nazaj v domovino. Tu je spravil mnoge osebe v zмотo, da so mu podpisale večja posojila. Po ugotovitvah sodbe je oškodovanih šest strank za 33.700 Din. Letos spomladi je bil imenovan za izseljenskega komisarja v Newyorku. Dobil je brezplačen potni in vozni list do Newyorka. Na zahtevo državnega tožilstva v Ljubljani pa mu je bil potni list zaplenjen in je moral Marjan Pfeifer ostati v Ljubljani, da razčisti svoje nečedne afere. Zanimivo je, da je še nedavno Pfeifer imel predavanje o naših izseljencih v ljubljanskem radju. Sam se je zagovarjal pred sodnikom, da ni imel namena nikogar prevariti in da bi bil rad vse plačal, toda razne

VESTI S PRIMORSKEGA

NOVICE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU

Emigrantsko glasilo "Istra" je objavilo v svoji božični številki naslednje zanimivo pismo iz Sv. Križa pri Trstu, pisano v decembru pr. leta:

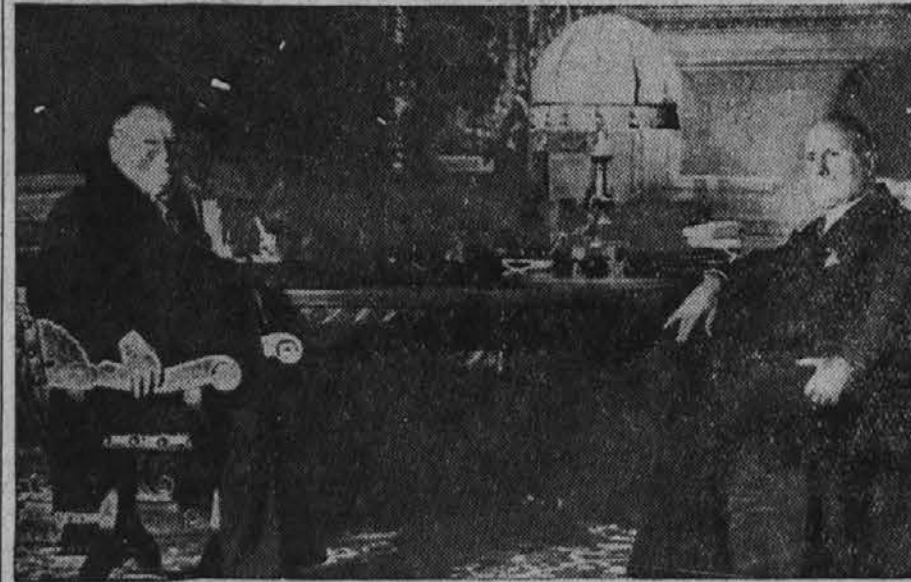
Gospodarsko-delovna kriza, ki je že od nekdaj doma v Italiji je neusmiljeno zadela tudi našo vas.

Z ustavitvijo dela v nabrežinskih kamnolomih so ostali skoro vsi naši delavci, kamnoseki in klesarji, brez dela. Mnogim odpuščeni delavcem so ostali delodajalci dolžni lepe svote: do 2000 lir, tako da so reveži delali cele mesece zastoj. Dosti se jih je izselilo že pred leti v Ameriko, Francijo in Jugoslavijo, oni pa ki so v upanju na boljše čase ostali doma, se s strahom povprašujejo kaj bo to zimo in v bodoče sploh, kajti da bi kamnolomi zopet oživelni ni upanja več.

Vsled vremenskih neprilik je bila tudi naša letina zelo pičla. Grozdja smo pridelali za polovico manj kot lani, jesenskih pridelkov pa prav nič. Vino v kljub nizki ceni čaka in čaka kupecev. Kdaj se bodo povrnil tisti časi, ko se je naše

gmotne neprilike in družinske razmere so ga primorale, da ni mogel zadostiti svojim obveznostim. Obtožnica mu je naprtila 14 primerov prevare in žaljenje sodnika. Bil pa je obdojen le v šestih primerih, kjer gre za skupni znesek 33.000 Din, ter zaradi žaljenja sodnika. Branilec je prijavil priziv.

☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★

Litvinov in Mussolini na sestanku v Rimu

Z MIRMIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calla Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA, KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

vino prodalo že takoj po trgatvi. Takrat so ga pokupili kranjski vinski trgovci in ga precej dobro plačali. S prihodom Italijanov v naše kraje pa je vse to prenehalo. Naš ubogi kmet je gospodarsko popolnoma uničen. Vknjiženih dolgov ne more odplačevati in tako gre marsikatero posestvo na boben. Vse bitke, bodi si žitna ali katerakoli druga, ga ne bodo več rešile popolne propasti. Zato postaja mržnja na tujca če tudi tiha, vsak dan večja.

Morski vihar je prejšnji mesec deloma porušil naš pristan (portič) in prizadel ogromne škode našim ubogim ribičem. Nekaterim je popolnoma razbil njihove čolne in jim tako odvzel vsako možnost za že itak pičel ribji lov. V povojnih letih namreč lovi po našem morju mnogo ribičev iz Chiozze in celo iz Neaplja, ki s svojim načinom ribarenja uničujejo ribjo zalego po morskem dnu v škodo naših ribičev. Vsi protesti pa prav nič ne koristijo in tudi oni komaj čakajo da bi jih kdo rešil škodoželjnega tujca.

Pred kratkim smo imeli občni zbor tukajšnjega fašja. Zbor se je vršil na prostem, pred sedežem dopolavora. Politični tajnik učitelj Manes, Albanec po pokoljenju, doma nekje iz spodnje Italije, zagrizen sovražnik vsega, kar je slovenskega, se je v svojem poročilu hvalil, kaj je vse naredil v zadnjih dveh letih svojega paševanja: potrojil da je število fašistov, miličnikov, balil in dopolavora, preskrbel nov sedež dopolavoru itd. Ni pa povedal na kak sleparski način je množil število članov faš. organizacij. Pocal je namreč omahljivce in pa take, ki so v kaki službi in jih je pozval ker podpisati že spisané prošnje. In poklicani, v strahu za vsakdanji kruh, so podpisali prošnjo. So prišli tudi značaji, ki mu niso šli na limanice. Nadalje je poročal o delovanju dopolavora, ki pa ni kako kulturno društvo, kakor zahtevajo pravila, ampak čisto navadna gostilna in shajališče tu naseljenih lahov in njihovih podrepnikov. Zbral je sicer, oziroma kar sam vpisal precej pevcev. Toda po par vajah je vse prenehalo, ker vpisani pevci so lepo ostali doma.

Naš politični tajnik, je tudi šolski voditelj, sicer mu je šola zadnja skrb, ker prav rad zamenja šolske predmete s politikom; neti namreč v srcih mladine sovraštvo proti Jugoslaviji; in še eno službo vrši v Sv. Križu: je kontrolor, protipostaven seveda, na tukajšnjem poštnem uradu, kjer službuje šele nekaj časa njegova sestra. Pridno pregleduje in odpira pisma, ki prihajajo iz Jugoslavije in dela naslovljencem sitnosti.

TEROR V MAREZIGAH

V prvih dneh novembra je bil v Marezigah, kakor po navadi, živinski semenj.

Ljudstvo se je po končanih kupcijah krepčalo v gostilnah. Tega dne pa se je vršila tudi proslava "zmagovite" okupacije Trsta. To priliko so hoteli izrabiti faš. veljaki in pokazati svojo moč in svojo kulturo. Zato so napadli naše ljudi, ki so mirno sedeli v gostilnah, z gorjačami in jih drugega za drugim odpeljali na cesto, kjer so jih pretepli. Napad je vodil italijanski učitelj iz Sv. Antona.

SLUČAJ JUGOSLOVANSKEGA DRŽAVLJANA HALICKEGA

Dne 19. decembra je prispel na Sušak bančni uradnik Julij Halicki, katerega je bila italijanska policija aretirala dne 5. novembra na poti med Trstom in Sušakom. Ves ta čas je bil Halicki zaprt v koperski jetnišnici, kjer so z njim postopali kakor z navdnim kaznjencem. Zaslisevali so ga vsak dan in niso mu dovolili, da bi prišel v stike s svojo družino, ki živi na Sušaku. Proti njemu so vodile preiskavo tudi vojaške oblasti. Sumničili so ga, da je izvrševal špijonažo v korist Jugoslavije.

Ko so ga izpustili radi pomanjkanja dokazov, so mu sporočili, da je za vedno izgnan iz Italije. Do Sušaka so ga spremljali karabinerji. Avtomobil, v katerem se je vozil, ko so ga aretirali, je zaplenjen in se nahaja v Koprju. Reklj so mu, naj povrnitev vozila zahteva potom jugoslovanskega konzulata.

Inž. Dedek, o čigar aretaciji smo že obširno poročali, je še vedno v zaporu.

IZ RENČ

Mesarja Davida Arčana, ki je bil radi orožja, katero so bili našli na njegovem domu, prišel v zapor in nato še pred sodnika, so sedaj izpu-

stili, ker se je izkazalo, da mu je puško podtaknil njegov mladoletni brat, ki je član fašistične organizacije.

SPLETKE PROTI AJDOVSKEMU ŽUPNIKU

Proti Slovincem se gonja nadaljuje na raznih koncih in krajih. Iz Ajdovščine se čuje, da oblastva spletkarijo proti župniku Fonu. Namen je, župnika zlepa ali zgrda spraviti proč, da bi upravo duhovnije prevzel fašistovski katehet. Aretirali so ajdovskega cerkvenika in ga odgnali v Gorico. Tam so mu baje izsilili izjavo na škodo župnika: župnik da mu je na dan fašistovskega praznika 4. novembra ukazal, naj zvoni tako, kot se zvoni mrličem. Take obtožbe so pač samo smešne, pa oblastvom zadostuje, da dobe kakršenkoli videzni razlog. Sedaj groze župniku, da ga konfinirajo, ako prostovoljno ne zapusti župnije.

BOŽIČNA ŠTEVILKA "ISTRE"

je izšla na 32 straneh in vsebuje mnogo nad vse zanimivih člankov, ki so v zvezi s preteklostjo in sedanostjo našega naroda v Julijski Krajini, prinaša pa tudi lepe literarne prispevke. „Istri“ iskreno čestitamo k uspehu.

Nemiri na Španskem: Vojaki stražijo v Valenciji tramvajske vozove

PODLISTEK

MRKUN

(Nadaljevanje)

(16)

„Ali želite, da grem jaz naprej?“ je vprašal doktor ter se nasmehnil. Reeder je vedel, da je boj že napovedan, a šel je za njim navzgor po stopnicah. Spet sta bila v dolgem hodniku, a sedaj se je doktor ustavil pred vrati dvigala ter je pritisnil na električni gumb. Ko je Reeder videl aparat, se mu je zdelo, da je isti od prej. Tla, v belem in črnem mozaiku, so bila prav enaka, a vključ vsemu je pa detektiv le imel občutek, kakor da je vse bolj čisto ter da se bolj leskeče nego prej.

Ko se je z nogu dotaknil tal v dvigalu, je začutil, da se pod njim umikajo. Vrgel je brž vso težo svojega telesa na desno nogo ter odskočil nazaj. Nekaj se je tedaj zgodilo z njegovo glavo; ko je zadel v zid, je obenem čutil, da ga je nekdo lopnil.

Takoj je spet prišel v ravnovesje, pa je z vso močjo zamahnil naprej z ono roko, na kateri je imel rokavico. Doktor Clutterpeck se je zvrnil kakor snop. Mr. Reeder je bil tako previden, da je bil skrtil pod rokavico „ameriško pest“. Za hip, z revolverjem v roki, je opazoval napol nezavestnega človeka, ki je ležal pri njegovih nogah. Clutterpeck je me-

žikal in se zganil, kakor da bi se hotel dvigniti.

„Lahko vstanete“, je dejal Reeder, „vendar pa morate držati roke v miru“.

Tedaj pa so se vse luči ugasnile. Detektiv se je brž umaknil nazaj za par korakov. Storil je to s takšno naglico, da je zadel v nekoga, ki je stal za njim. Zamahnil je spet s pestjo, a to pot ni zadel. Počil je v tem hipu strel, ki ga je oglušil. Nahajal se je v takšni bližini samokresa, da mu je osmodilo lice. Dvakrat je sprožil v ono smer, v kateri je bil uzrl ogenj, a takoj nato se je zgrudil napol brez zavesti.

Udarec, ki ga je dobil v brado, mu ni povzročil nobene bolečine, a poslal ga je v deželo sanj.

„Prižgite luči, Clutterpeck! Ali je koga ranil?“

Prostor se je takoj razsvetlil. Vratar je z bedastimi očmi zrl v svojo krvavo roko.

Drug človek, manjši nego prejšnji, je prilezel iz nekega hodnikovega kota, se približal ter radovedno zrl v nezavestnega detektiva.

„Clutterpeck, pomagajte mi, da ga zanesemo drugam!“

Doktor se je obotavljal le toliko, da je pregledal vratarjevo rano.

„To ni nič hudega“, je dejal. „Obveži si roko z robcem! Srečo imaš, Fred!“

Pa je takoj spet posvetil svojo pažnjo Reederju.

Ne jeze in ne zlobe ni bilo v njegovem pogledu; nasprotno: zrl je vanj z iskrenim občudovanjem.

„Pomagajte mi, da ga neseva“, je dejal.

Gd. Redsack Konča Zgodbo

Clutterpeck prav za prav ni imel potrebe, da bi mu kdo pomagal, saj je bil izredno močan človek. Sklonil se je k truplu onesveščenega detektiva, ga dvignil, vlekel po hodniku do majhne sobe, kjer ga je udobno posadil na stolicu.

„Ta je že naš“, je dejal.

Mali človek, ki je bil prišel po hodniku, je zrl v detektiva z neprikritim izrazom začudenja.

„To bi bil oni bik?“ je vprašal z glasom, ki je jasno pričal, da ne verjame.

Clutterpeck je prikimal. „Da, to je oni bik“, je glasno odgovoril. „In nikar se ne reži, Baldy. Ta človek je spravil več ljudi za zamrežena okna, nego vsa policija skupaj“.

Baldy je majal svojo plavalaso glavo. Mr. Reeder, ki je pozorno poslušal, se je čudil, da uživa njegovo ime takšen sloves. „Daj mu vode! Oziroma, daj jo meni!“

Clutterpeck je vzel kozarec vode iz rok onega človeka, pa jo je vrgel detektivu v obraz. Mr. Reeder je odprl oči in je začel gledati začuden okrog sebe. Rokavice ni imel več. „Ameriško pest“ so mu bili odvzeli.

„Vam jo bom spet izročil“, je dejal Clutterpeck ljubeznivo. „Da nisem bil tak tepec, bi bil takoj opazil, da imate to orožje pod rokavico“.

Zapomnite si naš novi naslov

„NOVI LIST“

Buenos Aires
Lavalle 341, Escr.316

Restavracija „Vuono“

LAVALLE 940 - U. T. 35 - 4205

Prvovrstne italijanska kuhinja
Ugodnosti za bankete

ZMERNE CENE

Prijel se je za čeljust in je zaškripal z zobmi.

„Ali hočete požirek?“

Z mize, na kateri je bilo več posod, je vzel eno, nalil kozarec ter ga pomolil Reederju.

„Nekoliko konjaka Vam ne bo škodilo.“

Detektiv je naredil požirek, takoj na to pa se je prijel za glavo. Na njej je bila oteklina, velika kakor jajce, rane pa ni bilo opaziti nobene.

„Dobro, Baldy. Če te bom rabil, te bom poklical“. Clutterpeck je odslovil svojega pomagača. „Sedaj pa razjasniva nekoliko to zadevo. Vi ste Reeder. Kdo sem pa jaz?“

„Vaše ime je Redsack“, je odgovoril Reeder bez obotavljanja. „Vi ste to, kar bi jaz lahko imenoval človeka, ki je ubežal pravici“.

Clutterpeck je ljubeznivo prikimal.

„Imate prav“, je dejal. „Pa, kaj ste še izsledili? Govorila bova odkritosrčno, tako, kakor čutiva, pa ne bova jezna eden na drugega. Vi ste prišli iskat nagrado, a ste slabo nalezeli. Samo, na en način lahko postopamo z onimi, ki zgube, in tako bomo postopali z Vami, Reeder. Ali hočete še konjaka?“

„Hvala, sem že pil dovolj“.

„Morda bi pa raje čajico čaja?“ Clutterpeck je bil že po naravi prijazen človek. Sedaj se ni pretvarjal. Izrekel je bil smrtno obsodbo proti človeku, ki je bil prišel iskat njegovo glavo, a nobene jeze ni čutil proti njemu. Smrt je bila naravna

in neizogibna posledica poraza že zato, ker mrlič ne morejo iti pred sodnike ter s svojim pričanjem povzročiti tujo pogubo.

„Čajico, čaja pa, mislim, da bi pil“.

Doktor je spet zvezal mikrofon ter nekaj naročil, nakar je zvezo takoj spet prekinil.

„Vendar pa Vi ne bi mogli trditi, da se niste srečali s Clutterpeckom“, je dejal in spet zaškripal z zobmi.

Mr. Reeder je prikimal in se zdrznil.

„Srečal sem ga v Lincoln's Inn Fieldsu... Priletel gospod, precej nečeden“.

„Zelo spreten stavec“, ga je prekinil Redsack. „Na svoj način prav tako spreten, kakor Vi. Pobral sem ga, ko sem prispel na Angleško. Takrat je bil napol propadel in je spal v starih skladiščih ob Themseju. Ker že dolgo ni bil na Holandskem ter ni imel prijateljev, sem si mislil, da bi jaz lahko prav tako dobro nosil ime Clutterpeck, kakor on... To je bil sijajen človek, Reeder; če odpotujem nočoj, ga bom vzel s sabo za eno leto ali pa dve...“

„Prispel sem bil v to deželo z deset tisoč dolarji v žepu. Nekaj sem bil imel že od prej, ostalo sem pa bil vzel v kabini nekega potnika. Bil sem že toliko časa odsoten z Angleškega, da nisem vedel, kako lahko človek tu živi. Tukaj vsi tako zelo spoštujejo zakone; da bo lahko vsak pištolar mirno živel, če le količkaj prijazno izgleda.“

(Nadalj. v prih. št.)

TO SO HRIBI?

Spisal France Bevk.

Bilo je nekega dne spomladi, proti večeru. Vlak, ki je vozil iz Trsta v Gorico, je bil natrpan. Bila je ura, ko so se delavci vozili z dela. Nekateri so sedeli z rokami na kolenih in gledali skozi okna. Drugi so brali večerne liste.

Sedel sem nasproti zajetnemu možu, ki je samozavestno dvigal glavo. Oči so mu bistro, zvedavo prodirale skozi rožene naočnike. Obлека mu je bila tujega kroja. Toda široki, zdravi, venomer se smehljajoči obraz je bil tako slovenski, tako domač, kakor da sem ga slednji dan srečaval na cesti.

Poleg njega, ob oknu, je sedela majhna, suhljata ženska. Na prvi videz njegova hči. Imela je iste sinje oči, isti nasmeh na obrazu. Dva kodra svetlih las sta ji padala na zagoreli obraz. Žilave, od dela razpokane roke so ji počivale v naročju. Ozirala se je v moža, ki ji je sedel nasproti prav tako zagorel in žilav ko ona. Ta nekega notranjega zadovoljstva ni kazal očito. Pri tajej nasmeh mu je tlel le pod gubami obraza.

„Ali se še ne odpeljemo?“ je vprašal zajetni mož in uprl oči skozi dvoje okenc v žilavega zeta. „Dve minuti čez... Pri nas v Ameriki smo točni do sekunde... Dá!“ Zet je na vso moč vlekel cigaro, tastovo darilo, da so mu že tako suha lica še bolj plahnela.

„Pri nas nismo tako natančni“, je odgovoril čez trenutek.

Amerikanec se je zaničljivo nasmehnil. Na obrazu, v zasenečenih očeh, v glasu, še na naočnikih se je poznala bahaška samozavest človeka, ki se je čez dolgo vrsto let povrnil v stari kraj. Na njem je še trdno lepila blazna vrtoglavo svetega. Ne sebi ne drugim bi ne bil priznal, da mu je toplo v duši.

„Dvajset let me ni bilo v teh krajih“, mi je pojasnil na moj radovedni pogled. „Med tem mi je umrla žena. Hči je zrasla in se omožila. Ne, Barbka?“

Hči je pokimala in si ogledovala razpokane roke.

„A zdaj ostanete tu?“ sem ga vprašal.

„Ne vem“, je odgovoril. „Mislim sem tu umreti, a se bom najbrže premislil.“

„Saj bo ostal“, je vrgla Barbka. „Kako?“ je mož dobrovoljno vzrotil, a čez lica se mu je zarezala ostru poteza. „Še govoriti mi ne pustite vsega, kar bi hotel...“

Barbka se je nasmehnila.

Zet je svaljal cigaro in pojasnil šepetaje: „Vso pot od parnika ga morava krotiti, sicer nama ga zaprejo, preden ga privedeva domov.“

„Pri nas v Ameriki govorimo vse, kar hočemo. Le delati ne smemo, kar bi hoteli.“

Vlak se je premaknil. Z ropotom se je izvil izmed postajnih poslopij in se začel pomikati v breg. Pod nami je ležalo morje, mirno prav do obzorja. Le zdaj pa zdaj se je zganilo, kakor da je vzdihnilo, plivnilo je ob breg. Solnce je hitelo na zapad. Jadernice so se vračale v pristane. Po srebrnini so letali galebi, si močili svetle trebuhe. Z brega je vel vonj po rožah. Cvetiče breskve in mandlji so se spajali z zelenjem v pisane preproge.

Amerikanec se je oziral mimo hčere skozi okno. Oči so mu željna iskale novih prizorov. Ali so mu prebujale spomine? Nekaj blaženega, milobnega se mu je razlivalo po obrazu.

Nenadoma se je zdrzil, kot da je hotel s silo vdušiti čuvstvo, ki mu ga je prebujala ta zemlja.

„Ali je to brzovlak?“ je vprašal. Pritrdili smo mu.

„To je brzovlak?“ je s kazalcem sunil klobuk, da mu je obvisel na tilniku. „Ta polž? No, radoveden sem, kakšni so pri vas osebni vlaki? Pri nas, v Ameriki, vozijo brzovlaki, da se človeku dela omotica.“

In je govoril, govoril. Vse mu je bilo tako majno, nevrečno. Vozovi tesni, zamazani. Hišice, ki so slo-nele v bregu, pol skrite med dre-vjem, so mu bile polžje kajžice. Še morje bajé ni bilo tako mogočno kot v državi zvezd.

Molče smo ga poslušali. Nismo se spogledovali ne nasmihali. Nekako majhni, ponižni smo se čutili ob njem. Z izrazom grenkosti in tožnosti smo spremljali njegove besede, kakor da smo spoznali, kako je življenje, ki nas obdaja, malenkostno, vredno sramovanja.

Vlak je pritolkel na Kras. Gluho je ropotal med sivimi zidovi in med skalovjem. Grmovje, ki se je pravkar odevalo v ponižno zelenje, kotanje, v katerih so se skrivale borne njivice. Borovi gozdiči, v njih sumeča pesem. Brinje, brinje in pelin. Amerikanec je ob pogledu na to zemljo utihnil. Glava mu je polagoma zlezla med ramena. Bil je ko eden izmed nas. Morda bednejši kot eden izmed nas.

Ali mu je pogled na skale, na bore, na brinje in na pelin zagrenil misel na Ameriko? Kaj se mu je godilo v duši?

Mimo vlaka so bežale vasi. Zavozili smo v vipasko dolino. Sivi rihemberški grad je uporno strmela na cvetoča pobočja. Smeh, pojoča vipavska govornica. Od bližnje cerkve se je oglasil zvon, se mešal z ropotom koles in mehko legal na dušo. Solnce je bilo zatonilo, le na vrhuncu Čavna je še gorelo. Preko Trnovskega gozda se je bilo razprostrlo modrikasto zagrinjalo.

Vozili smo se pod Gradiškuto, vas je bila ko naslikana na ognjeno nebo zapada. Počasna Vipava je zavila na levo, se izgubila med renškimi polji. Kalvarija, Sabotin, Škabrijel. V oknih svetogorskega samostana se je svetil požar.

Zajetni mož z roženimi naočniki se je oziral skozi okna, zdaj na desni, zopet na levi. Še vedno je trdovratno molčal. Poteze na obrazu so mu bile od minute do minute mehkejše. Vzdihnil je in se naglo ozrl po naših obrazih, kakor da je s tem vzdihom izdal vseh zadnjih dvajset let svojega življenja.

Barbka ga je premerila po strani, pomenljivo pogledala moža in se nasmehnila skozi okno. Ko je zatrla smeh, se je obrnila do očeta.

„Gledate, oče, kaj? Kaj so to hribi? Pri vas v Ameriki so gotovo vse drugačni hribi...“

Oče je z dolgim pogledom premeril hčer. Biló je, kakor da se je prebudil. Ali se mar norčuje? Ozrl se je po zetu, nato po meni. Roženi ameriški naočniki niso mogli skriti tega, kar mu je trepetalo v očeh. Za vruga, saj to vendar niso solze! To ga je jezilo. Od sramovanja mu je dahnila rdečica v obraz.

„Molči, Barbka!“ je rahlo udaril hčer po kolenu. „Naši hribi... so le naši hribi...“ Pomežiknil je z očmi, kot da ga ščemijo. „Ti vaši vlaki so res pravi... premoga mi nasujejo v oči... Kaj se smeješ, Barbka? Ali hočete piti žganje? Prinesel se mga iz Amerike...“

Mežikal je od ganjenosti, a tega ni hotel priznati. Vraga, saj vendar ne bo jokal pred vsemi! Iz naprsnega žepa je izvlekel popotno steklenico in nam jo je molil.

„Žganje iz države prohibicije“, sem se začudil.

„Da. Sam sem ga žgal. Iz žita“, je hitel govoriti. „Le pokusite, ni strup! Kaj se smeješ, Barbka?“

Na goriško ravnino je legal pre-lesten mrak. Iz teme so se druga za drugo užigale luči.

Romunski finančni minister Bra-tianu v Parizu

NOVE ARETACIJE NA GORIŠKEM IN V TRŽASKI POKRAJINI

V Šempetru pri Gorici so karabinerji aretirali Julijana in Franca Siliča ter Jožeta Križniča. Nič se še ne ve, zakaj da so jih odgnali.

V Gorici so bili aretirani, ker so prepevali slovenske pesmi, Mirko Krivec, Franc Fortunat in Franc Zlatoper iz Modreje, pa Jože Šorli, Jože Oratnik, Jože Kofol, Jože Rutar in trgovec Podgornik iz Sv. Lucije. Trije so ostali nekaj dni v zaporu, ostale pa so kmalu spet izpustili na svobodo.

Iz neznanih vzrokov so tolminski karabinerji odgnali v zapor brata Rutarja in Janeza Kavčiča iz Čadrga, Mičeta Urbančiča iz Tolmina ter Valerijo Fon in še dve drugi dekletki iz Podbrda.

S Proseka so odvedli v kopersko jetnišnico dva brata Štokova. Nič se še ne ve, česa ju sumijo. Par dni je bila v Trstu zaprta tudi neka njuna sovaščanka, ki prodaja cvetje na Galdonijevem trgu. Zapri so jo bili, ker je bila par dni prej posodila enemu izmed Štokovih petdeset lir.

V Trstu se je razširila vest, da so v tržiški lajdedelnici aretirali 16 oseb, med katerimi je šest inženerev, ker so osumljeni, da so neki tuji državi prodajali načrte novih podmornikov.

NAJCENEJŠE VOZNE LISTKE

za v Jugoslavijo in Italijo ter iz teh držav v Argentinijo boste našli pri

Compañía General de Pasajes

“TRANSOCEAN”

BUENOS AIRES

SAN MARTIN 631

Edina pomorskoplovna agencija vaših rojakov
Ne bo Vas prevarila, niti izkoriščala

DENARNA NAKAZILA

izvršujemo brez prošnje, najceneje in hitro
Na nas lahko naslovite pošto in Vam jo mi dostavimo
Svoji k svojim! Uradujemo od 8. do 19. ure

IVO M. DRINKOVIĆ IN DRUG

OBSODEA PROTI FANTOM IZ KOŠANE

Šest slovenskih fantov iz Košane, ki so bili aretirani radi prepevanja slovenskih pesmi, o čemer smo že poročali, a so jih fašisti dolžili tudi protidržavne propagande, je prišlo pred posebno sodišče. Obsojeni so bili:

Stradjot Jože, star 28 let in Martinčič Tone star 30 let, vsak na 4 leta ječe. Mautinger Anton, star 19 let, Biščak Alojz v 19 letu, Pupis Leopold, star 23 let in Adam Jože, star 23 let, vsak po 2 leti ječe. Vest o tej obsodbi je silno razburila domačine, ki so sicer že vajeni takih krivičnih obsodb. V spominu jim je še komaj pred nekaj meseci izvršena konfinacija nekega slaboumnega; poleg tega je pa košana fara doprinesla že dve na dosmrtno ječ obsojeni žrtvi.

Nov avtomat

Risarjeva iznajdba: stroj za osli-njevanje znamk.

Zima v Evropi. Debela snežena odeja pokriva švicarsko dolino

SPOLNE BOLEZNI

Zdravimo kapavico, sifilis, kožne in krvne bolezni ter živčno in spolno slabost
Razpolagamo z najmodernejšimi zdravstvenimi pripomočki in najnovejšimi napravami.

DIATERMIJA — X-ZARKI — ULTRAVIOLETNI ZARKI — LABORATORIJ ZA ANALIZE

HITRO IN SIGURNO ZDRAVLJENJE BREZ BOLEČIN

POSEBEN ODDELEK ZA ZENSKO

Vodijo ga specializirani zdravniki in babice — Pod ugodnimi pogoji sprejemamo bolnice v popolno oskrbo. — Hitro zdravljenje nerednega čiščenja.

SAMO 40 PESOV

stane popolno zdravljenje kapavice

Zdravimo tudi na tedenske obroke od \$ 5

Gran Instituto Médico Abasto

3284 - CORRIENTES - 3284

II. nadstropje

Specializirani zdravniki, diplomirani na tukajšnjih in na inozemskih univerzah sprejemajo

od 10. do 12. in od 15. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure.

ŽENSKI KOTIČEK

Poletna večerna obleka

Migljaji za hišne gospodinje

Šilvalni stroj, ki je mnogo v pogonu, je treba čistiti vsaj enkrat tedensko. Z mehkim čopičem ali velikim gosjim peresom odstrani znotraj nesnago in prah. Nato kani v vsako luknjico malo petroleja in ženi nekaj časa prazen stroj. Pusti ga tako preko noči; naslednjega dne ga dobro izbriši in ga s strojnim oljem iznova namaži. Notranjost stroja lahko dobro osnažiš tudi s sesalcem za prah; vendar ga potem čisti še s peresom ali čopičem.

Da se pri šivanju na stroj svila ali drugo tanko blago ne razvleče, polo-

ži ondi, kjer nameravaš šivati, pod blago svilen ali kak drug tanek papir in šivaj preko blaga in papirja. Papir potem previdno iztrgaj.

Obutev, ki je postala na plohi trda, zmeččaj tako-le: Očedi jo z mlavno vodo, takoj zbrši in dobro vteri v usnje ricinovega olja. Usnje ostane mehko, tudi ako bi se nanovo zmočilo.

ZA NAŠE KUCHARICE

Meso na ogrski način

Pol kg mesa pretolci dobro, osoli in prevleci s 5 dkg slanine. Segrej nekoliko masti, deni vanjo zelene, peteršilja, korenja, nekaj čebule in

česnika, da nekoliko zarumeni. Potrosi meso s poprom, pa ga deni v kozo z mnogo vode. Kozo dobro pokrij in pari meso poldruge uro. Med tem prično polivaj meso s smetano. Ko je mehko, vzemi je ven, popraži sok z nekoliko moke in pretlači skozi sito. Deni vnovič meso v ta sok, pusti, naj se še nekoliko pokuha in pred serviranjem polij spet s smetano.

Lešnikovi piškoti

Mešaj, da naraste, 4 rumenjake in 25 dkg sladkorja. Dodaj 12 dkg moke, 6 dkg kimplja, 25 dkg olupljenih in zmletih lešnikov, 1 žlico likerja po okusu, 12 dkg raztopljenega masla in v sneg stepene beljake. Peči v srednjegorki peči.

Čokoladna krema

Vzemi šest tablet dobre čokolade, 12,5 dkg dobre kave, 12,5 dkg sladkorja, vaniljo, 1 liter mleka in 8 jajc. Čokolado, z nekoliko vode, raztopi na ognju. Skuhaj in močno filtriraj kavo, prideni polagoma mleko čokoladi, katera naj napravi tri vrelke. Stepi rumenjake in jih dobro zmešaj s čokolado in kavo. Na malem ognju mešaj, dokler se ne zgosti. Pazi, da ne zavre!

OLGA VASILENKO

Modistka

Buenos Aires, San Martin 522

II. nadstr.

Originalna preizkušnja: Maurice Hill je poročil filmsko igralko Fifi d'Orsey, potem ko mu je pet dni kuhala za poskušnjo, in sicer tako spretno, da ga ni preveč bolel želodec

IZ BUENOSAIREŠKE KRONIKE

Povozil ju je

V nedeljo popoldne je ul. Triunvirato neki "colectivo" povozil Adolfa Lopkina in njegovega 3-letnega sinčka, ko sta šla preko ulice. V težkem stanju sta bila prepeljana v bolnišnico Pirovano. Soferja je policija aretirala.

Zastrupil se je

V hiši v ul. Condarco 2789 sta se prepirala José Vacheta, star 53 let, ter oskrbnik te hiše Guillermo Armendano, star 45 let. Tekom prepira je Vacheta potegnil nož in težko ranil v roko svojega nasprotnika. Stanovaleci so šli klicat policijo, dočim se je napadalec umaknil v svojo sobo in se vanjo zaklenil. Ko je policija razbila vrata, so našli Vacheta že v poslednjih zdihljajih. Mož se je bil namreč tako prestrašil radi dejanja, ki ga je bil izvršil, da je izpil strup, ki je povzročil njegovo smrt.

Napaden Jugoslovan

V nedeljo ob 10. zvečer sta dva neznanca napadla na ul. Leandro Alem Florijana Severja, jugoslovanskega državljanca. Vzela sta mu uro in denarnico, v kateri je imel 49 pesov, nakar sta zbežala. Sever je šel poročat na policijo.

Ker mu ni hotel plačati, ga je ustrelil

V ponedeljek ob 6. uri zjutraj je ustrelil zidar Luis Mandrini svojega delodajalca gradbenika Joséja Fernandez, ker mu ta na opetovane zahteve ni hotel izplačati njegovega zasluga. Fernandez so v težkem stanju prepeljali v bolnišnico Alvarez, kjer je pa kmalu izdihnil. Mandrini, ki je bil svojega gospodarja čakal pred njegovo hišo v ul. Segurola 473 in je začel nanj streljati, ko se je prikazal na ulici, se je sam javil policiji.

Pobegnila je, a so jo spet ujeli

Znana „grafica“ von der Holz, ki je bila zaprta radi raznih sleparij tu, v Buenos Airesu, je v petek ponoči zbežala iz bolnišnice Rawson, kjer se je zadnje čase zdravila. Bila je pod policijskim nadzorstvom, a je izrabila v petek priliko, ko se je stražnik Rodríguez za hip odstranil, pa je pobegnila. Ko so opazili, da Holzove več ni, so brž alarmirali policijo, ki je v tem slučaju dokazala, da ima dober nos. V ul. Corrientes, na števil. 1749, kjer stanuje neki prijatelj ubegle ptičice, so poslali agente, da so se sprehajali pred hišo. Ob 6. zjutraj je privozil avto, ki so ga možje postave obkolili. V njem je sedela Holzova, ki se je začela izgovarjati, da ni namerala ubežati roki pravice, marveč da se ji je samo nekoliko zahotelo na sprehod.

Zlikovci na delu

V soboto so nepoklicani gostje obiskali Amalijo Paulstal, stanujočo v ul. Berutti 3301, ter ji odnesli zlatnine v vrednosti od 7000 pesov. Istega dne so neznan tatovi vdrli tudi v stanovanje Juana Scanove, v ul. Chile 1157, ter mu odnesli raznih dragocenosti za okroglih 4000 pesov.

Zverinski človek

Alvarez Pérez, 26-letni Španec, se je bil poročil pred nekaj meseci z 21-letno Argentinko Haydee Sorbeti. Zakon pa ni bil srečen, ker je mlada žena kmalu spoznala, da jo je Pérez poročil samo zato, da ga bo ona redila s tem, kar bo prisluzila na cesti. Ker se je upirala tem moževim peklenkim zahtevam, jo je Pérez pretepal in skušal z nasiljem doseči, da bi se uklonila njegovi volji. Končno se je Haydee posrečilo, da je našla zaposlitev kot plesalka v nekem lokalju; vse, kar je prisluzila, je redno izročala svojemu nečednemu možu, ki pa le ni bil zadovoljen, ker je bil prepričan, da bi lahko bolje živel, če bi se mu ona pokorila in se posvetila drugemu poklicu. Prepriji so bili na dnevnem redu. V torek zjutraj se je zgodilo, da je Pérez zgrabil za sekuro in z njo udaril par krat svojo ženo po glavi, da se je zgrudila na tla. Mislil je, da jo je ubil, pa je radi tega zbežal. Žena pa je bila samo v nezavesti. Ko je spet prišla k sebi, je začela klicati na pomoč. Prišli so sosede in izvedeli, kaj se je zgodilo. Obvestili so policijo, ki se danj išče zverinskega moža.

ZA SMEH

„Tukaj-le pa piše, da v Afriki možje svojih žena pred poroko niti ne poznajo ne.“

„Oh, saj je povsod tako, sin moj!“

*

„Tale Rogač je pa res od sile. Vse, kar vidi, hoče imeti.“

„Možiček, predstavi mu, no, našo Elzo.“

*

„Očka, barometer je padel!“

„Ali je zelo padel?“

„Ne, čisto malo, pa se je vseeno razbil.“

KROJAČNICA P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires Monte Dinero 901

V Londonu so ustanovili posebno žensko stražo, ki naj bi nastopila v slučaju "nacionalne nevarnosti". Poveljnica ženske policije Allen pregleduje svoje „amaconke“

Kaj pišejo naši čitatelji

Prav je, da od časa do časa za beležimo v našem listu vsaj najvažnejše odstavke iz pism, ki nam jih pošiljajo naši vsak dan bolj številni in navdušeni prijatelji, ki nas vzpodbujajo pri delu. Ta pisma so nam v zadoščenje in v uteho, pa smo zato hvaležni zanje naročnikom in čitateljem, ki nam jih pišejo.

„Slučajno sem dobil Vaš Novi list v roke“, nam je pisal gd. A. V. iz Avellanede, „pa se mi je zelo priložil. Torej Vas prosim: blagovolite mi ga pošiljati. Naročnik tega lista hočem ostati tako dolgo, dokler se ne vrnem v svoj rojstni kraj. In tudi vsem svojim prijateljem bom ta novi list priporočal.“

In izpolnil je obljubo, saj nam je čez dva tedna že poslal naslovo z naročilom:

„Pošljite jim Vaš list. Jaz sem jim ga dal čitati, vsakemu po eno številko. Novi list jim je zelo všeč, pa so mene naprosili, naj Vas pišem, da bi ga jim pošiljali. Upam, da se bodo naročili in plačali naročnino, saj je to malenkostna vsota.“

Kakor ta naš prijatelj iz Avellanede, tako so se tudi mnoge naše rojkinje in mnogi rojaki odzvali naši prošnji. Poslali so nam, in nam še pošiljajo, naslove svojih znank in znancev, pa nam s tem pomagajo pri naših prizadevanjih, da bi prišel „Novi list“ prav do vsakega slovenskega izseljenca v Južni Ameriki. Naj jim bo na tem mestu ponovno izrečena naša iskrena zahvala, vsem ob enem, ker nam je res nemogoče, da bi se vsakemu posebej zahvalili s posebnim pismom.

Pa tudi ne mine dan, da bi se kdo sam ne oglašil:

„Prosim Vas, ako vam je mogoče, da bi tudi mene vpisali med naročnike Novega lista, ker se mi zelo dopade. Naročnino vam bom poslal prej ko mi bo mogoče.“ (Gd. A. S., Los Pozos).

„Blagovolite mi poslati vse številke N. l., ker se mi jako dopade.“ (L. T., Avellaneda).

„Naznanim vam, da N. l. se mi zelo dopade in želim, da mi ga ne ustavite. Naročnino pridem poravnat sama v teku meseca.“ (R. P., Burzaco).

„Čital sem ga in se mi dopade, kajti prinaša zanimive stvari tudi iz naše domovine.“ (P. T., La Cumbre).

„... in se vam najprisrčneje zahvaljujem za Novi list, ki se mi zelo dopade. Novi list je res lep list. Takoj v začetku tako lepo razviti, da ga mora vsakdo rad imeti, in potem pa prinaša tudi tako lepe slike... Želim, da bi se močno razširil. Pomagal bi mi dobili novih naročnikov, pa sem sam tu, v tem kraju, in ne vem to do nobenega Slovenca.“ (P. J., Devoto, Córdoba).

„Ker mi ugaja, upam, da mi ga boste redno pošiljali, dokler bo izhajal. Pošljete lahko brez skrbi za naročnino. Bom že poravnal osebno ali pa potem Vašega uradnika, če nas pride kdaj obiskati.“ (L. M., Capital).

„List mi ugaja, precej velik format in dobro urejevan...“ (F. M., Monte Cristo).

„List mi jako dopade. Želeč mi najboljših uspehov...“ (Z. K., Capital).

„Ker sem ravno včeraj dobil Novi list, sem se kar začudil. Z velikim veseljem sem ga čital, ker je zame edino glasilo v mojem oziroma našem jeziku.“ (I. D., Macedo).

„List, katerega sem prejela že več števk, mi zelo ugaja. Prosim, da mi ga redno pošiljate. Tukaj prilagam za celoletno naročnino, pa se vam prisrčno zahvaljujem za dosedaj poslano številke. Želim vam vedno več naročnikov.“ (Gčna. B. P., Capital).

„Časnik mi nad vse dopade. Kakor sem spredel po dosedanjih številkah, je list v dobrih rokah modrih in treznih oseb.“ (A. K., Capital).

„... ker se mi Vaš list precej dopade, hočem biti Vaš naročnik in pošiljam naročnino za eno leto.“ (M. P., Rosario).

„... ker mi zelo ugaja, zato si ga naročim za celo leto.“ (A. H., Diamante).

„... če je mogoče, da mi ga tudi naprej redno pošiljate, samo če morete malo potrpeti za naročnino.“ (J. C., San Andrés).

„Upam, da mi bo prihajal redno, ker ga komaj čakam. Do mene pride navadno vsak ponedeljek.“ (J. D.).

„Ni se treba bati za denar. Bom vse plačal pošteno, ker se mi list dopade. Ta teden bom šel do Vas. Zadostuje ta moja pisava.“ (L. Z., San Vicente).

„Ker me Vaš list zelo veseli, si ga hočem naročiti danes in ostanem tudi za v bodoče Vaš naročnik.“ (J. P., Barberton, O., Sev. Amerika).

„... Zato si dovoljujem Vas prositi, da bi mi poslali kakšno številko na ogled. Toda že v naprej pripominjam in prosim, da mi ga ne pošljete, če je tak, kot...“ (F. C., Sao Paulo).

„... Vam pošiljam naročnino za pol leta. Preden bo ta zapadla, vam bom že poslal drugo, ker se mi list zelo dopade.“ (K. J., Pl. Huincul).

„... kateremu sem dal par številke. Ker se mu list dopade, me je prosil, naj mu ga naročim.“ (J. S., Cinco Saltos).

„Prosim, da me sprejmete v vrsto svojih naročnikov. Ob enem sem vam tudi zahvalim, da ste mi doslej točno pošiljali list...“ (J. J., Córdoba).

„Namenil sem se že večkrat, da vam ne sem Novi list plačati, pa zmeraj odlašam, ali pa nimam časa, in tako minejo dnevi. Prosim Vas, da bi prišel Vaš uradnik iskat denar na moj dom. Plačal bom zase in še za dva druga naročnika.“ (F. B., Capital).

„Se vam zahvaljujem, ker ste tudi meni poslali list na ogled. Novi list mi zelo ugaja.“ (F. M., Tejada).

„Prejel sem tri številke Vašega lista, za katere se vam topla zahvaljujem, pa vam tu pošiljam naročnino za celo leto.“ (Villa Regina).

„Lepo se vam zahvaljujem za Vaš Novi list, ki smo ga z vsem veseljem prejeli in se nam zelo dopade.“ (J. V., Icaño).

„Prosim Vas, da bi mi redno pošiljali Vaš list, ki ste mi ga enkrat poslali na ogled. Oni čas mi je bilo težko žrtvovati to malenkost, ker sem bil brez dela. Ali vendar sem ga večkrat čital, ker mi ga je dal moj prijatelj Rosič. List, gospod urednik, se mi res dopade. In želim tudi obilnega uspeha med našimi izseljenci. Neka gospa ali gospodična je pisala v Slovenskem Tedniku, da je list primorski; jaz pa mislim, da se Novi list dopade ne samo primorcem, marveč tudi Slovincem od onstran meje. Ako pak se gospej ne dopade, bi bilo boljše, da lepo tiho molči. Prilagam naročnino za celo leto in pošiljam rojaški pozdrav Novemu listu in vsem njegovim čitateljem in čitateljcem.“ (Jožef Cotič, Resistencia, Chaco).

„Vam, g. urednik, in Vašem osebju pošiljam rojaški pozdrav. Lepo vam moram prositi, da mi oprostite zaradi naročnine tega meni priljubljenega lista, katerega prejemam z največjim veseljem že od prve številke. Takoj prvi krat se mi je prikupil radi svoje vsebine, da ga sedaj vsak ponedeljek opoldne željno pričakujem in, ko ga dobim v roke, ga z velikim zanimanjem prečitam od prve črke do zadnjega kotička. Povem vam, kaj je bilo vzrok, da sem zaozgal z naročnino: bil sem brez dela in tri mesece sem bil bolan. Sedaj sem pa že malo boljši in sem tudi že nekaj delal, tako da vam sedaj pošiljam teh pet pesov, težko prihranjenih, kajti jaz nisem sam: imam družino, ki šteje vsega skupaj pet članov. Zaključujem to svojo pisemce in pozdravljam vse naročnike in naročnice Novega lista. (David Lukežič, Necochea).

„... če boste točni in pravilni, so za nami še drugi naročniki, ki se jim Vaš list zelo dopade. Seveda jim ga posojam vedno jaz. To že sami veste, da je radi prevelike križe in mizerije težko dandanašnji. Mnogi bi se prav radi naročili na list in če se ne, je temu kriva samo brezposelnost; so taki, ki niti za hrano ne zaslužijo. Živimo vupanju, da se bodo ti slabi časi kaj izboljšali.“ (M. B., Las Delicias).

„... Končno želim, da bi Novi list imel mnogo uspeha in dolgo življenje.“ (L. K., Capital).

„Upam, da mi boste Novi list redno pošiljali, ker nestrpnost čakam na vsako številko.“ (Gčna. R. K., Mar del Plata).

Pa celo tudi med našimi vrlimi Istrani, ki jih je tu mnogo, raste zanimanje za Novi list, ker jim prinaša vesti tudi iz njihovih krajev:

„Kako sam nekoje pite čitao Vašu novino i mi se vrlo dopadla, molim Vas, da mi šaljete Novi list. Ja u kratko vrijeme platim.“ (M. R., Avellaneda).

Ti kratki odstavki, vzeti samo iz nekaterih pisem, pričajo, kako lepo se naše izseljensko glasilo širi in vse strani in kako so simpatije, ki jih vzbuja, vedno večje. Naša pričakovanja so se izpolnila v veliko večji meri nego smo sami upali, ker smo pač računali z današnjo krizo, pa tudi z dejstvom, da je bilo med našimi izseljenci že mnogo razočaranj zaradi listov in zaradi drugega. Sicer pa lahko tudi z mirno vestjo trdimo, da smo se pošteno vpregli za to, da bo list vedno bolj in zanimivejši in da bo čitateljem res nekaj nudil za onih pet pesov, kolikor znaša naročnina za celo leto. Veseli nas, da smo že do sedaj nekoliko izpolnili pričakovanja naših rojakov, ki se v vsak dan večjem številu zbirajo okrog Novega lista, pa se zahvaljujemo vsem onim, ki so s pisano in z izgovorjeno besedo pokazali, da se popolnoma strinjajo s prizadevanji našega lista.

DROBNE VESTI

Roosevelt, vkljub mnogim kritikam, ki jih mora poslušati, še vedno vztraja v svojem prepričanju, da se dolarja ne sme še stabilizirati, marveč da treba njegovo vrednost regulirati tako, da bo mogoče vplivati na cene.

Nankinške čete so zasedle mesto Fukjen, kjer so se bili utaborili vstaši. Uporniki pa s tem nikakor še niso poraženi, ker so se v najlepšem redu umaknili v notranjost pokrajine Fučov.

Svet Zveze narodov se je sestel v ponedeljek na svoje 78. zasedanje, kateremu predseduje poljski zunanji minister Beck. Svet razpravlja o plebiscitu v Saarski kotlini, o chacovski vojni ter o drugih, manj važnih vprašanjih. Povabil je Nemčijo, naj bi poslala svojega zastopnika, ki naj bi prisostvoval razpravam o omenjenem plebiscitu, kateri se ima vršiti v prihodnjem letu, a je berlinska vlada to povabilo odklonila.

Špijska afero so odkrili v Rusiji. Oblastno so aretirale devet tujcev in dvajset Rusov. Obdolženi so, da so delovali pod vodstvom avstrijskih bratov Weizetti v škodo sovjetrov.

Zemeljske ostanke obglavljenega Lubbeja so v ponedeljek pokopali v Leipzigu. Progumbu sta prisostvovala samo holandski konzul in neki pokojnikov svak.

V Kataloniji so se vršile preteklo nedeljo občinske volitve. Levičarska Esquerra je zmagala z veliko večino.

Ruskemu zdravniku Flatovu se je posrečilo, da je z operacijo vrnil vid neki ženski, ki je bila oslepelala pred enajstimi leti. Presadil ji je očesni mrežni, katerih ena je pripadala živi osebi, druga pa mrliču.

Nemškega pisatelja Ludwiga Rennu je sodilo hitlerjevsko sodišče. Bil je obdolžen, da je vršil komunistično propagando. Renn je pred sodniki takoj izjavil, da je komunističnega prepričanja. Obsodili so ga na trideset mesecev ječe.

Težka letalska nesreča se je dogodila na Francoskem. Pri Corbignyju je tresčilo na tla potniško letalo „Emeraude“ in se ušlo. Deset oseb je izgubilo življenje. Nesrečo je menda zakrivilo slabo vreme, kajti pihal je močan veter in sneg je mel.

ZA KRATEK ČAS

Bolnik

„Mamica, brž, očeta morava zbuditi, ker je pozabil vzeti uspavalno sredstvo.“

Slovenske knjige

V naši upravi so na prodaj sledeče slovenske knjige:

Baukart: Slovenski Robinzon, povest, trdo vez. 1.20
Dimnik: Kralj Aleksander, trdo vez. 3.—
Gangl: Sin, drama trdo vez. 1.80
„Beli rojaki, črtice. 1.50
Golar: Kmečke povesti, trdo vez., 2. izd. 2.—
„Pastirjeva nevesta, povesti in romance, trdo vez. 1.60
Jelenec: Spomini 1914—1918, trdo vez. 3.—
Jug: Izseljenec, 1.50
Kellermann: Tunel, roman . 2.—
Orel: Pasti in zanke, kriminalni roman 1.50
Pugelj: Zakonci, trdo vez. . 1.80
Poljanec: Sisto e Sesto, povest iz Abrucev 0.90
Rape: Tisoč in ena noč, trdo vez. 4.—
Šič: Narodne noše 2.—
Šilih: Nekoč je bilo jezero, bajka, trdo vez. 3.—
Vaštetova: Mejaši, povest iz davnih dni, trdo vez. . . . 2.—
Zorec: Pomenki: 1.20
„Zmote in konec gospodične Pavle 1.20
Pripovedne slovenske narodne pesmi, trdo vez. 2.50
Ročni spisovnik; obrtna, trgovska in ljubavna pisma 1.—
Tolažba dušam v vicah, molitvenik 1.50
Marija kraljica src, molitvenik 2.—

OPOZORILO

Za naročila po pošti treba dodati za eno knjigo še 30 centavov, za dve pa 40.

VREDNOST DENARJA

Objavljali bomo odslej proste in uradne tečaje, nanašajoče se načetrtke vsakega tedna. Prosti tečaji so od tukajšnjega zavoda „Banco Germanico.“

Računali so v četrtku po tečaju	prostem	uradnem
1000 dinarjev	86.—	79.40
100 lir	31.75	29.52
100 šilingov	69.—	63.60
1 funt šterling	18.80	17.79
100 fr. frankov	23.70	22.15
100 čsl. kron	18.20	16.46
100 dolarjev	376.—	351.12

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope bodo prispeli:

V januarju
22. Oceania
23. Gral. San Martin
24. Formosa
26. And. Star in H. Monarch

Protiv Evropi bodo odplici:

V januarju
23. Lipari
24. Arlanza
25. H. Patriot in Monte Sarmiento
26. Oceania
30. Cap Arcona

MALI OGLASI

TRADUCTORA PUBLICA NACIONAL
Milica D. Hočevar
dipl. na tuk. univerzi, se priporoča za vsako vrstne prevode dokumentov in kakršnihkoli drugih listin. Prevodi se pravomočno pred tuk. oblastmi.
Tucumán 586, U. T. 31 Retiro 3168

ŠIVILJA — MODISTKA
Izdeluje po najnovjši modni suknje, jopiče, obleke fantazija in plesne toaletne.
MARIJA KOJANEC
CALDAS 1370 dpt. 3 (nasproti nemškega pokopališča Chacarita).

ČREVLJARNICA
Izdelujem in popravljam vsake vrste črevljev. Delo zajamčeno. Priporoča se Anton Lukač, Maturin 2756 (dve kvadrli od postaje La Paternal) U. T. 59 La Paternal 4090.

FOTO „DOCK SUD“
Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah
M A R K O R A D A L J
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275, Dock Sud

PRVOVRSNA KROJAČNICA
Ako želite biti dobro in moderno oblečeni, obrnite se na
Andreja Benčino
Calle Cnel. Niceto Vega 6014. Izstopite na ul. Rivera in Dorrego. Nahajamo se med Dorrego in Arévalo.

KROJAČNICA IN TRGOVINA
raznovrstnega blaga se priporoča
SEBASTIAN MOZETIČ
Osorio 5025 — Paternal

Hotel Balcánico

Lastniki bratje Veljanovič
25 DE MAYO 724
U. T. 31 (Retiro) 3727
Buenos Aires

Zdrave in zračne sobe za posamezne goste in za družine. Prvo vrstna postrežba in zmerne cene

Restavracija v prvem nadstropju

Dobra pijača in zdrava domača hrana. Jogurt

